

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียน ในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 3 ด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าโดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน ครูจำนวน 89 คน รวมทั้งสิ้น 99 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการจัดระเบียบงาน การใช้หลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยมีจำนวนคำถาม 43 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำอธิบายประกอบ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ใน 3 ด้าน คือ ด้านการจัดระเบียบงานการใช้หลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้ ผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามน้อยกว่าหญิงคือ เป็นชาย 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35.40 เป็นหญิง 64 คน คิดเป็นร้อยละ 64.60 รวม 99 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นชาย 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.10 ครูผู้สอนเป็นชาย 15 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 เป็นหญิง 64 คน คิดเป็นร้อยละ 72.00 รวม 89 คน คิดเป็นร้อยละ 89.90

วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีเป็นชาย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รวมจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ปริญญาตรีเป็นชาย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 เป็นหญิง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 68.20 รวมจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 88.90 ปริญญาโทเป็นชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60 เป็นหญิงจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40 รวมจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.10

5.1.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในภาพรวม 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผล

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1) ด้านการจัดระเบียบงานการใช้หลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จะเชิงเทรา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูด้านการจัดระเบียบงานการใช้หลักสูตร อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้ครูสอนตาม จุดประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นิเทศครูบรรจุใหม่ให้เข้าใจและรู้จักวิธีการสอน จริยธรรมแก่นักเรียน

2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริม จริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะเชิงเทรา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วม พิธีกรรม และประเพณีที่สำคัญทางศาสนา

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สนับสนุนให้ครูและนักเรียนจัดกิจกรรมเพื่อหาทุน ไปช่วยผู้ประสบภัยร้ายต่างๆ เช่น อุทกภัย วาดภัย อัคคีภัย และทหารตำรวจที่ปฏิบัติงานเสียชีวิต โดยเฉพาะที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

3) ด้านการวัดผลประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริม จริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะเชิงเทรา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูด้านการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ยกย่องและประกาศผลงาน ของนักเรียนที่ได้ช่วยเหลืองานโรงเรียน และงานสาธารณประโยชน์

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กำหนดเกณฑ์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนโดยอิงหลักศาสนา

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำสาระสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร และครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้รับ

การอบรมพัฒนาในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกำหนดไว้ในแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะเรื่องการเตรียมบุคลากรเข้าสู่ตำแหน่ง และการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน มีการกำหนดหลักสูตรการอบรมคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2539, หน้า 31-33) ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขึ้นเพื่อสนองนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ตลอดจนเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ คุณธรรมจริยธรรม ในการที่จะส่งเสริมบทบาทในการบริหารสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นไปที่ตัวนักเรียนให้กับผู้บริหารโรงเรียนทุกคนในสังกัด และผู้ที่เข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน โดยต้องผ่านการสอบและการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา เริ่มตั้งแต่ปี 2529 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนารายณ์ นาคปนทอง (2545, หน้า 55) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกระบี่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของมานิตย์ คงเจริญ (2545, หน้า 59) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระ เพ็ญศรี (2546, หน้า 62) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอพนัสสนิคม จังหวัดชลบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อ่อนศรี ทองไพจิตร (2548, หน้า 74) ศึกษาจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศะเชิงเทรา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมในหลักสูตรมีประสิทธิภาพ และครูมีความตระหนักในหน้าที่ว่าครูต้องมีหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นคนดี ประพฤติตนตามมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเพียเจท์ และโคลเบอร์ก (Piaget, Kohlberg) อธิบายไว้คล้ายๆ กันว่า การที่เด็กจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงขึ้นได้นั้น องค์กรประกอบที่จำเป็นก็คือสติปัญญา และการคิด เพราะสติปัญญาจะทำให้เด็กจดจำ ฟินิจพิเคราะห์ เข้าใจกฎเกณฑ์ ข้อบัญญัติ หรือพฤติกรรมต่างๆ อันเกี่ยวกับจริยธรรมได้ เมื่อเด็กอายุยังน้อยนั้นสติปัญญาและความสามารถในการคิดยังอยู่ในระดับต่ำ ความสามารถที่จะรับรู้เกี่ยวกับจริยธรรมจึงต่ำ เมื่อเด็ก

เจริญเติบโตขึ้น สมองมีการพัฒนาสูงขึ้น ความสามารถทางสติปัญญาและการคิดก็จะสูงขึ้น ทำให้เด็กสามารถที่จะจดจำเข้าใจ และรับรู้จริยธรรมที่สูงขึ้น ฉะนั้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมต้องจัดอย่างมีประสิทธิภาพ จะได้ลดปัญหาเด็กขาดจริยธรรมในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์รัตน์ แสงทอง (2528) ได้ศึกษาว่าการวิเคราะห์หัตถบาทของครูในด้านการสอนจริยธรรมของครูในโรงเรียน ควรยึดมั่นในอาชีพครู นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ยังมีนโยบายให้ผู้บริหารและข้าราชการครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียน การเข้าค่ายธรรมะ การณรงค์ของสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของจังหวัดให้ปฏิบัติตนให้ถูกต้องเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 12 ชื่อ ระดับปานกลาง จำนวน 3 ชื่อ

ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าชื่ออื่น คือ ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมพิธีกรรม และประเพณีที่สำคัญทางศาสนา ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาของสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ให้ความสำคัญและส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนให้เข้าร่วมพิธีกรรมและกิจกรรมทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้ครูได้สอดแทรกเนื้อหาของจริยธรรมลงไปในทุกวิชา ตลอดจนดูแลเอาใจใส่นักเรียนด้านจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง ชำเลียง วุฒิจันทร์ (2524, หน้า 49) ได้กล่าวว่า การเข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม และกิจกรรมทางศาสนา ตลอดจนการจัดอบรมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาพฤติกรรม อุปนิสัย บุคลิกภาพ และคุณธรรมในจิตใจให้เป็นผู้ประพฤติดี มีคุณธรรม และจริยธรรมที่เหมาะสม จินดา สิทธิฤทธิ์ (2523, หน้า 14-18) ได้กล่าวว่า ในภาคปฏิบัติการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมแก่นักเรียนนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมควรมีสภาพที่เหมาะสมกับวัย และสภาพแวดล้อมสถานศึกษาควรจัดให้มีกิจกรรมภาคปฏิบัติตามโอกาส ที่จะทำได้ เช่น พิธีทอดกฐิน ทอดผ้าป่า ฟังเทศน์ ทำบุญในโอกาสต่างๆ โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติเอง ครู อาจารย์เป็นเพียงที่ปรึกษา (สถาพร มาลีเวชพงศ์, 2517, หน้า 105)

ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าชื่ออื่น คือ สนับสนุนให้ครู และนักเรียนจัดกิจกรรมเพื่อหาทุนไปช่วยผู้ประสบภัยต่างๆ เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย และทหารตำรวจที่ปฏิบัติงานเสี่ยงชีวิต โดยเฉพาะที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือต่อบุคคล และสถานการณ์ที่ใกล้ตัวมากกว่าบุคคล และสถานการณ์ไกลตัวรวมถึงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ด้านการเสียสละ โรงเรียนควรมีการปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาช่วยเหลือคนที่เดือดร้อน รู้จักการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย

ด้านการวัดผลประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมากแต่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ ทั้งนี้เป็นเพราะมีการให้ครูติดตามผลการปฏิบัติเป็นระยะ และให้กำลังใจแก่นักเรียนที่ทำดี และยกย่องประกาศผลงานของนักเรียนที่ช่วยเหลืองานโรงเรียน และงานสาธารณประโยชน์ ผู้บริหารมีความเข้าใจในเรื่องการวัดผลประเมินผลในด้านการพัฒนาเชิงจริยธรรมมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนด้านจริยธรรม มีการตั้งคณะกรรมการวัดผล และประเมินผลตนเองเป็นระยะๆ ให้นักเรียนรู้จักประเมินผลเพื่อนนักเรียนด้วยกัน แล้วรายงานให้ครูทราบ นอกจากนี้ยังมีการรายงานผลการปฏิบัติงานทางด้านจริยธรรมของนักเรียน ให้ผู้ปกครองทราบ และให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองประเมินบุตรหลานของตนให้ทางโรงเรียนทราบเช่นกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับโกวิท ประวาลพุกษ์ (2527, หน้า 105) ซึ่งกล่าวว่า การวัดผลและการประเมินผลต้องมีการศึกษาที่ต่อเนื่องระยะยาว เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของจริยธรรม ตั้งแต่การปลูกฝังในระดับประถมศึกษาที่มีความมั่นคงแน่นแฟ้น ฝังรากลึกได้เพียงใด คุณสมบัติควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกระดับชั้น อย่างไรก็ตาม ตัวแปรใดทำให้เกิดความถดถอยของคุณสมบัติ จริยธรรม เมื่อวัยของเด็กสูงขึ้น และที่แน่นอนหน้าต่อต้านกระแสความชั่วร้ายทั้งปวงที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง นอกจากนี้แล้วการมีโครงการพัฒนาจริยธรรมแบบต่อเนื่องทุกระดับชั้นเรียนจะช่วยลดงานการพัฒนาซ้ำซ้อน หรืองานแก้ไขพฤติกรรม และใช้เวลาในชั้นสูงๆ จัดกิจกรรมเพื่อรักษาสถานภาพเดิมของคุณสมบัติจริยธรรม และต่อ ยอดเสริมสร้างขยายวงกว้างของการพัฒนาจริยธรรมให้มั่นคงสมบูรณ์ก่อนที่ผู้เรียนจะพ้นวัยการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ ระดับปานกลาง 5 ข้อ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือ ยกย่องและประกาศผลงานของนักเรียนที่ช่วยเหลืองานโรงเรียนและงานสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้เป็นเพราะมีการให้ครูติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ และให้กำลังใจแก่นักเรียนที่ทำดี และยกย่องประกาศผลงานของนักเรียนที่ได้ช่วยเหลืองานโรงเรียน และงานสาธารณประโยชน์

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น คือ กำหนดเกณฑ์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนโดยอิงศาสนา ทั้งนี้เป็นเพราะตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ส่งผลให้การวัดผลและประเมินผลการศึกษาในชั้นเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงจากการประเมินผลการศึกษาแบบดั้งเดิม (Tradition Assessment) ที่ใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียวมาเป็นการประเมินแบบดั้งเดิมพร้อมๆ กับการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 15) ซึ่งการประเมินตามสภาพจริงนั้นต้องมีการประเมินคุณธรรม จริยธรรม สถานศึกษาแต่ละแห่งกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ขึ้นมาเอง ทำให้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นมามี

ความแตกต่างกัน และสถานศึกษาบางแห่งยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในด้านของการวัดผลประเมินผลตามแนวทางการประเมินตามสภาพจริง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตวังมั่งคลาภิเษก ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ผู้บริหารควรเพิ่มบทบาทในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไปอีก โดยให้ความรู้ความเข้าใจ เน้นความสำคัญของบทบาทของด้านการจัดระเบียบงานการใช้หลักสูตร และการวัดผลประเมินผลโดยจัดประชุมอบรมสัมมนาศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม เช่น โรงเรียนสัตยาไส ในจังหวัดลพบุรี และกระตุ้นบุคลากรให้มีความตื่นตัวสนใจในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยเฉพาะครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องเป็นแม่แบบที่ดีได้ นอกจากนี้ผู้บริหารต้องสนับสนุนในเรื่องของวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณที่เพียงพอ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นคือ ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมพิธีกรรม และประเพณีที่สำคัญทางศาสนา ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญของกิจกรรม เพราะผู้บริหารไม่ได้เป็นผู้สอนเนื้อหาในบทเรียนโดยตรง เป็นเพียงแต่ส่งเสริมสนับสนุนให้เข้าร่วมพิธีกรรม และประเพณีที่สำคัญทางศาสนา การเข้าร่วมพิธีกรรมและประเพณีที่สำคัญทางศาสนา ควรมีการส่งเสริมให้ความรู้ในเรื่องของพิธีกรรม และประเพณีในเชิงวิทยาศาสตร์ ด้วยเหตุผลที่ถูกต้องแท้จริง ในภาคปฏิบัติการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมแก่นักเรียนต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับวัยและสภาพแวดล้อม ควรจัดให้มีกิจกรรมภาคปฏิบัติตามโอกาสต่างๆ ที่จะทำให้เช่น การทอดผ้าป่า ทอดกฐิน ทำบุญในโอกาสวันสำคัญทางศาสนา โดยเน้นให้นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติเอง ครูเป็นเพียงที่ปรึกษาเท่านั้น

สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มุ่งเน้นพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ จะเห็นได้ว่าหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้ให้ความสำคัญในเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม เป็นอย่างมาก

จึงเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารต้องส่งเสริมเรื่องคุณธรรม จริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรมจริงจัง และต่อเนื่องให้เกิดสัมฤทธิ์ผลให้ได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

- 1) ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 และ เขต 2
- 2) ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในด้านอื่นๆ นอกจากด้านการจัดระเบียบงานการใช้หลักสูตร ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล
- 3) ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดอื่นๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี